

NÉPSZAVA

130. ÉVFOLYAM, 251. SZÁM 2002. OKTÓBER 28., HÉTFŐ

Telt ház a magyar fesztiválon

Dér András Kanyaron túl című filmjével ér véget kedden Krakkóban a Kortárs Magyar Művészeti Fesztivál, amelyet a Budapesti Őszi Fesztivállal egy időben rendezett meg a Krakkói Magyar Centrum. A Centrum egyéves fennállása óta számos rangos magyar és nemzetközi kulturális esemény szervezője és lebonyolítója volt.

NÉPSZAVA-információ

Mivel a krakkói közönségnek rég nem nyílt alkalma egy ilyen átfogó jellegű, interdiszciplináris rendezvénysorozat keretében találkozni hazánk legújabb művészeti irányzataival, így a lengyel partner anyagilag és minden más egyéb formában is támogatta a kezdeményezést.

A főként egyetemista és fiatal értelmiségi közönséget célzó fesztivál legsikeresebb rendezvényének az Anima Sound System plener koncertje bizonyult, amelyre több száz krakkói fiatal zarándokolt el a hideg eső ellenére. A II. Őszi Magyar Játékfilmszemle első vetítésén is telt házzal és osztatlan sikerrel mutat-

ták be Herendi Gábor Valami Amerika című filmjét.

A fesztivál részeként két kiállítás is megtekinthető Krakkóban. Magyar Plakátművészet 1990–2000 címmel hat jelentős alkotó (Ducki Krzysztof, Árendás József, Orosz István, Pócs Péter, Pinczehelyi Sándor és Baráth Ferenc) plakátjaiból nyílt kiállítás a lengyel érdeklődők számára.

Október 23-án az Utolsó Vonal alternatív színházi társulat mutatkozott be az Alternatív Színházi Szemlén ('98) első díjat elnyert Troid Vekdrael című darabjával. Rögtön ezt követően a krakkói Etnográfiai Múzeumban a Kós Károly Egyesülés és Dévényi Sándor Ybl- és Kossuth-díjas építész munkáiból nyílt tárlat,

amely lehetőséget nyújt a Lengyelországban gyakorlatilag ismeretlen „szerves építészet” fogalmának behatóbb tanulmányozására.

A fesztivált szervező Magyar Centrum a nemzetközi kulturális diplomácia és intézményrendszer egy gyökeresen új működési modelljét építette ki és valósította meg Krakkóban. A két fővel – vagyis minimális adminisztrációval – működő kis telephely eredményességét nem csupán a nagy közönségsiker és az állandó sajtóvisszhang, hanem az iroda hatékonysága és gazdaságossága is bizonyítja. A Magyar Centrum programjaival a lengyel fesztiválok legnagyobb külföldi partnerévé nőtte ki magát Krakkóban.

Az alapítványi formában működő krakkói Magyar Centrum következő programja az utóbbi évek legjobb magyar kísérleti és dokumentumfilmjeinek bemutatója lesz a novemberi ETIUDA Nemzetközi Filmszemlén.

NÉPSZABADSÁG

2002. NOVEMBER 20., SZERDA

ORSZÁGOS NAPILAP

LX., 270. SZÁM, BUDAPESTI KIADÁS

Krakkói filmfesztivál

November 16. és 21. között rendezik meg Krakkóban az ETIUDA Nemzetközi Rövidfilmfesztivált, amelyen hazánk harmadik éve képviselteti magát a Krakkói Magyar Centrum szervezésében.

A kilencedik alkalommal megrendezett fesztivál legfontosabb célja, hogy bemutassák a filmművészek legfiatalabb nemzedékét, akik gyakran a hivatalos filmoktatás keretein kívül készítik alkotásaikat. Pászt Patrícia, a Krakkói Magyar Centrum vezetője elmondta: idén a magyar dokumentum- és kísérleti filmművészet – a Duna Műhely és az INFORG Stúdió – legújabb alkotásait mutatják be, a látogatók Durst Györggyel és Muhi Andrással találkozhatnak. Az Arany, Ezüst és Bronz Dinoszaurusz díjakkal jutalmazott versenyben hazánkat Groó Diána: Vitebszk felett című kisfilmje képviseli. Levetítik továbbá Szaladják István: Aranymadár, Durst György-Komár István: Freeport, Czétényi Csilla-Nagy Bozsoky József: Tángó, Oláh Lehel: Őt után, hat előtt, Kedves Lili: Flakon, Fliegauf Benedek: Hypnos, Mundruczó Kornél: Afta, Pölcz Róbert-Pölcz Borbála: Szafari, Mészáros Péter: Eső után, Buzás Mihály-Szolnoki József: Leptinotarsa, avagy a krumplibogár titokzatos feltűnése Magyarországon, Makó Andrea: A János testvérek, valamint Lakatos Róbert: Csendország című filmjét.

S. M.

Művészeink Krakkóban

Kortárs kultúra a Magyar Centrumban

■ NEDBÁL MIKLÓS

A tavaly megalakult krakkói Magyar Centrum számos rendezvénye mellett idén egy nagyobb eseménysorozatot is tervez, amelynek elsődleges célja napjaink kortárs magyar művészetének bemutatása Lengyelország egyik kulturális fővárosában, Krakkóban. A Kortárs Magyar Művészeti Fesztivál 2002. október közepétől november végéig képzőművészeti kiállításokkal, zenei rendezvényekkel, színházi előadásokkal, irodalmi estekkel, valamint kortárs magyar filmekkel várja az érdeklődőket.

A programsorozatot a budapesti Őszi Fesztivállal egy időben rendezik meg. A tavalyi budapesti Őszi Fesztiválon Lengyelország kortárs művészete került a középpontba és már akkor megszületett a gondolat, hogy a „vendégeskedést” a lengyel szervezők viszonzozzák. – A krakkói közönségnek rég nem nyílt alkalma egy ilyen átfogó jellegű, interdiszciplináris rendezvénysorozat keretében találkozni Magyarországot legújabb művészeti irányzataival. A programokat lengyel part-

nereinkkel közösen, a kölcsönös igények figyelembevételével állítottuk össze, ennek eredményeképp született meg a nemzetközi Genius Loci Fesztivál, amelynek diszvendége idén: Magyarország – nyilatkozta Pászt Patrícia, a Krakói Magyar Centrum igazgatója. A Kortárs Magyar Művészeti Fesztivál Budapest anyagi segítségével, a Magyar Mozgóképek Közalapítvány, a Nemzeti Kulturális Alap, Krakó városa és a kis-lengyelországi Vajdaság támogatásával jött létre a pályázatok útján szerzett 3 milliós forintossz költségvetésből.

A Salom Galériában Plakátművészet 1990–2000 címmel nyílt kiállítás. Hat művész olyan alkotásai kerülnek itt bemutatásra, amelyek az utóbbi évtized nagy társadalmi változásai idején meghatározták Magyarországot arculatát. Az Etnográfiai Múzeumban kedden Szerves építészet címmel nyílt tárlat a magyar szerves építészet, valamint Dévényi Sándor Kossuth- és Ybl-díjas építész alkotásaiból. Tegnap délben kezdődött a Krakói Könyvvásár, amelynek diszvendége Magyarország. A krakkói Magyar Főkonzulátus által koordinált rendezvényhez kapcsolódóan

a lengyel érdeklődők számára közönségtalálkozót tartanak a magyar irodalmi élet képviselőivel. A II. Őszi Magyar Játékfilmszemle szintén tegnap délután kezdődött az Ars moziban. A szervezők a 2002. év díjnyertes magyar játékfilmjeit mutatják be. A rendezvény vendégei Herendi Gábor filmrendező és Grzegorz Bubak filmesztéta lesznek. A filmfesztivált Schneider Márta, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának művészeti és nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára nyitja meg. A november közepén kezdődő Kísérleti- és Dokumentumfilm-szemle – a Duna Műhellyel együttműködve – a 90-es évek legérdekesebb magyar kísérleti és dokumentumfilmjeit kívánja bemutatni az ETIUDA Nemzetközi Rövidfilm-fesztivál keretében. A szemlélt közönségtalálkozók és szakmai beszélgetések kísérik. Vendégek: Durst György és Muhi András. A fesztivál keretében nagy közönségsiker mellett Balogh Kálmán és zenekara, valamint az Anima Sound System adott koncertet Krakkóban.

Magyar Nemzet

A l a p í t o t t a : P e t h ő S á n d o r

ARS. Jesień Filmowa

Odrobina Węgier

Premierowym pokazem „Odrobiny Ameryki” Gabora Herendiego w kinoteatrze Reduta – z udziałem reżysera – rozpoczyna się dzisiaj Węgierska Jesień Filmowa, tygodniowy przegląd najciekawszych dokonań węgierskiej kinematografii

Bohater „Odrobiny Ameryki”, najpopularniejszego filmu na Węgrzech w bieżącym roku, wraca po latach do porzuconej za młodu ojczyzny. Międzynarodowe „koneksje” ma także tytułowy bohater filmu Ibolya Fekete – „Chico” (projekcja w niedzielę). To urodzony w Ameryce Łacińskiej trochę Węgier, trochę Hiszpan, pół katolik, pół Żyd, wychowany na prawdziwego komunista. Teraz w świecie, w którym komunizm przegrał z kretesem, trudno mu znaleźć miejsce dla siebie.

Również bohaterka przejmującej opowieści Andrasa Déra „Za zakrętem” (wtorek) szuka swego miejsca w życiu, choć nie ideologicznej natury. Szilvi jest narkomanka, niepotrafiąca wybrać między zakochanym w niej Tomaszem a ofiarującym jej wewnętrzny spokój i harmonię młodym duchownym. Film Déra przestrzega przed narkotykami, „Dzicy” Miklósa Szurdiego (piątek) wskazują na inne zagożenie – niepohamowaną, tępą agresję, jakiej wokół nas coraz więcej. Oto czterech przyjaciół wybiera się na leżącą w zakolu Dunaju wyspę. Obok cumuje serbska barka z samotnym mężczyzną na pokładzie, którego chłopcy podejrzewają o kradzież ich najlepszej wędkę. Żadni zemsty, upojeni alkoholem, porywają mężczyznę

na wyspę, aby wymierzyć mu sprawiedliwość.

Większość filmów prezentowanych w węgierskim przeglądzie to dokonania reżyserów młodego i średniego pokolenia. Z jednym wyjątkiem. „Tłacy się papieros” (poniedziałek) to najnowszy obraz Pétera Bacsó, jednego z nestorów węgierskiej kinematografii. Jego akcja rozgrywa się w 1942 roku, kiedy na Węgry nie dotarła jeszcze wojenna zawierucha, a Budapeszt jawi się jako oaza spokoju. Tu splatają się losy popularnej aktorki i piosenkarki oraz ukrywającego się autora tekstów.

I jeszcze jeden film, chyba najoryginalniejszy w całym zestawie, debiut György’ego Paffiego – „Hukkle”, nagrodzony już w Budapeszcie i San Sebastian. Przypomina się popularna na przełomie lat 50. i 60. poetyka cinéma vérité. Oto staruszek siedzi na ławce, pijany chłopak śpi w samochodzie, kobieta zbiera kwiatki na łące, mężczyźni grają w kręgle, pszczelarz zbiera miód, kombajn kosi zboże, które później w młynie przeobraża na mąkę – to z niej babcia ulepi pierogi – a policjant tropi mordercę...

Wszystkie projekcje – z wyjątkiem „Odrobiny Ameryki” – odbędzie się w kinie Aneks (g. 16.30).

Swoistym aneksem do Węgierskiej Jesieni Filmowej, podczas której zaprezentowane zostaną wyłącznie filmy fabularne, będzie przegląd węgierskich filmów dokumentalnych i eksperymentalnych podczas Międzynarodowego Festiwalu Filmowego „Etiuda” (Rotunda, 16-21 listopada).

JA

KRAKÓW
CZWARTEK
24 października 2002
NR 249, 4157
WARTOŚĆ 414 TYS.
2,20 zł
W TYN 7% VAT
REDAKTOR PROWADZĄCY
DARIUSZ FEDOR
WYDAJE AGORA SA
NUMER INDeksu 349569
www.gazeta.pl

gazeta
W Y B O R C Z A

A vezető részvények napi mozgása:			
Matáv	718 Ft	↓	4,82%
Mol	5 030 Ft	↓	2,13%
OTP	2 019 Ft	↓	6,26%
Richer	11 750 Ft	↓	0,21%
TYK	4640 Ft	↓	-0,22%
BUX	7 033,05 P	↓	3,33%
Tőzsdeindex			4. oldal

NÉPSZAVA

Kortárs művészet Krakkóban

Díjnyertes alkotások, alternatív színházi előadások

NÉPSZAVA-információ

Az október végéig tartó, immár hagyományos krakkói kulturális eseménysorozat, a Genius Loci Festiwal keretében rendezik meg idén először a Kortárs Magyar Művészeti Fesztivált. A Genius Loci rendszeresen olyan műhelyek, közösségek, alkotói csoportok bemutatására törekszik, amelyek sajátos „kisugárzással” bírnak. Idén négy témakör köré szervezték a fesztivál tematikáját: a képzelet, képzelőerő elnevezésű programsorozatban olyan hírességek alkotásait mutatják be, mint *Krystian Lupa* vagy *Slawomir Mrozek*. A kissé provokatív Provincia elnevezésű programban egy lengyel kisváros színházát mutatkozik be, amely a min-

dennapi élethez igazítja a művészeti tevékenységet. A harmadik témakör a sajátos atmoszférájú krakkói zsidónegyed, Kazimierz kultúráját mutatja be, a negyedik a magyar művészet számára nyújt bemutatkozási lehetőséget.

A Kortárs Magyar Művészeti Fesztivál programjának összeállításában a Krakkóban működő Magyar Centrum a minőség és a helyi igények szem előtt tartására törekedett – mondta *Pászt Patricia* igazgató. Lengyelországban a népzene például nem hatja úgy át a modern zenét, mint Magyarországon, ezért az ottani közönség számára kuriózum a magyar etno-jazz, world music. Idén *Balogh Kálmán* és zenekara, valamint az *Ánima Sound System* lép színpadra. Az alternatív színházi

estek keretében az idei Alternatív Színházi Szemle díjnyertese, az Utolsó Vonal színházi csoport mutatkozik be. Két építészeti kiállítást láthat a krakkói közönség: a Szerves építészeti és a Rudolf Steiner nyomában című tárlatokon a Kós Károly Egyesület alkotóinak munkái szerepelnek. Újabb kiállításon mutatkozik be hat kiváló magyar plakátművész: *Árendás József*, *Baráth Ferenc*, *Pincehelyi Sándor*, *Orosz István*, *Pócs Péter* és a Budapesten élő *Krzysztof Ducki*. Második alkalommal rendezik meg Krakkóban az Őszi Magyar Játékfilmszemlét, amelynek mintájául a nagy sikerű budapesti Tavaszi Lengyel Filmnapok szolgálnak. A magyar fesztivált irodalmi találkozók és vitafórumok egészítik ki.

ROK LVIII
Nr 249 (17 739)
Wydanie I
Nakład 75 594 egz.

DZIENNIK POLSKI

Jesień z węgierskim kinem

Premiera filmu *Odrobinę Ameryki* Gabora Herendiego z udziałem reżysera zainauguruje dzisiaj w Krakowie Węgierską Jesień Filmową. Do wtorku będziemy mogli obejrzeć sześć najnowszych węgierskich produkcji.

- Filmy, które zobaczymy, brały udział w tegorocznym festiwalu filmowym w Budapeszcie, zostały też wyróżnione na wielu innych konkursach. To, moim zdaniem, najciekawsze z nowości obecnych na węgierskich ekranach - mówi organizator wydarzenia Patrycja Paszt z Centrum Węgierskiego w Krakowie.

Już dziś zobaczymy więc obraz Gabora Herendiego *Odrobinę Ameryki*, opowiadający o perypetiach bogatego węgierskiego emigranta po latach wracającego do ojczyzny. Po projekcji - spotkanie z reżyserem.

Jutro - pokaz dramatu *Dzicy* Mikłosa Szurdiego, opowieści

o nieoczekiwanych konsekwencjach młodzieńczych wybryków.

W sobotę natomiast przeurotny obraz 28-letniego autora Gyorgyego Palfi *Hukkle* - podczas, gdy widzimy sielski obraz życia na prowincji, policja poszukuje groźnego mordercy...

Urodzony w Ameryce Łacińskiej pół Węgier, pół Hiszpan, będący jednocześnie katolikiem i żydem, w dodatku wychowanym na prawdziwego komunistę jest bohaterem niezwykłego filmu Ibolya Fekete *Chico* (niedziela).

W poniedziałek - dramat wojenny (akcja toczy się w Budapeszcie w 1942 r.) *Tłący się papieros* w reż. Petera Bacso, zaś na zakończenie przeglądu, we wtorek, nagrodzone m.in. w Łagowie kontrowersyjne dzieło Andrasa Dera *Za zakrętem*.

Wszystkie pokazy - o godz. 16.30, w kinie ARS. (NIKA)

Nr indeksu 350052 PL ISSN 0137-9009

KRAKÓW

Czwartek 24 X 2002

Cena 1 zł 30 gr

(w tym 7% VAT)

www.dziennik.krakow.pl